『現観荘厳論』の複注『注釈、心髄荘厳』(*rNam bshad snying po rgyan*)

——第一章の序論部分のテキスト——

兵　藤　一　夫

1　はじめに

Maitreya（弥勒）の作と伝えられる『現観荘厳論』(*Abhisamayālaṃkāra*) は、Ārya Vimuktisena をはじめ、Haribhadra、Ratnākaraśānti などにより21の注釈が書かれたとされており[1]、インドにおいて重要視された論書の一つである。このように多くの注釈が書かれたことは、『現観荘厳論』自体が簡潔で内容項目を列挙した感のある偈頌体であるため注釈を必要としたことを考慮に入るとしても、8世紀から11世紀にかけてインドにおいて重要な論書として学習されていたことを示しているであろう。『現観荘厳論』に関しては、これまで E. Obermiller、荻原雲来、E. Conze、真野龍海、天野宏英、磯田熙文などの先学達の勝れた業績があり、それらによってこの論書の重要性や内容・性格などがかなりの部分明らかになってきている。しかしながら、著者問題も含めてこの論書がインド仏教思想史の上でこれまで充分な解明がなされているとはいえない。しかも、インド撰述の現存の注釈は未だなお簡潔であり、全体的に充分に理解することが困難な箇所も少なくない。特に『現観荘厳論』の規範的注釈である Haribhadra の『現観荘厳論明義釈』(*Abhisamayālaṃkāravṛtti Sphuṭārthā*『小註』）に関してこのことが妥当するであろう[2]。そのような状況の中で、チベットに伝わる『現観荘厳論』の解釈を研究することは、その学的伝統が Haribhadra の注釈、特に『小註』の伝統を正しく受けていると思われることから、それらの研究がチベットの仏教としてだけでなくインドにおける『現観荘厳論』の研究にも資することは大きいであろう[3]。

さて周知のように、チベットにおいては、『現観荘厳論』を般若経の学習の中心テキストとする学的伝統が保持されている。特にゲルー派では、五つの主要な学習項目（中観学・般若学・論理学・律学・アビダルマ学）の中の一つの項

目である般若学の中心テキストとして重視されている。チベットにおける『現観荘厳論』の学習はHaribhadraの『小註』を基礎にしたものである。そして後述するように、いくつかの学的伝統を経て、ゲルー派のDar ma rin chenの著したHaribhadraの『小註』に対する注釈である *rNam bshad snying po rgyan*（ab. *rNrG.*『注釈、心髄荘厳』）によってその伝統が確定するのである。従って，この *rNrG.* が『現観荘厳論』の研究に対して有している価値は非常に大きいものがあるが、なにぶんにもチベット仏教の伝統を背景にした相当膨大なテキストであるため、その本格的研究は容易ではない。しかし、即座にその全貌がわからないまでも、これを少しずつでも和訳していくことは、『現観荘厳論』の研究に対してその意義は少なくないであろう。幸いにも筆者は、ゲルー派の伝統を正しく受け継いでいるツルティム-ケサン（白館戒雲）氏のご助力を受けるという幸運を得たので、それを和訳してみようと考えたのである。[4]

2　rGyal tshab Dar ma rin chen の *rNrG.* について

先に述べたように、rGyal tshabの *rNrG.* はHaribhadraの『小註』を中心としてきたチベットの般若学の伝統の中で、一つの到達点となっている。そして以後の学的伝統はこれを所依としているのである。本書のサルナート本の序論には次のように書かれている。[5]「この注釈は、一般にはチベットの『現観荘厳論』のすべての注釈とインドの一般の注釈、主にĀrya VimuktisenaとHaribhadraの注釈に依拠して、般若経と『現観荘厳論』の意味である一切相智に至る道の次第を決択しているのである」

rNrG. は『小註』に対する非常に大部で詳細な注釈であり、大谷本（No. 10146）で354葉にのぼる。それは、伝統の中で出来上がってきた詳細な科文によって『小註』の内容を明確にし、相互の関連性を明らかにしている。また、チベットにおける解釈上の異論を紹介し、それらを批判している。注釈の仕方は、『小註』の文章の言葉を補足したり、自らの文章の中に『小註』の言葉を散りばめたりして、『小註』全体の言葉を何らかの形で注釈している。これらの解釈は、概してインドの伝統を受けていると思われるが、しかし、随所にチベット的要素が見られるようである。従って、本書によって『現観荘厳論』を研究する場合、インドの注釈との違いの有無を常に念頭に置かなければならない。

次に、本注釈書の現存する版の主なものを以下に列挙しておく。

(1) *rNam bshad snying po rgyan*, 大谷 No. 10146, (Kha. 1-354).

(2) *Shes rab kyi pha rol tu phyin pa'i mang ngag gi bstan bcos mngon par rtogs pa'i rgyan gyi 'grel ba don gsal ba'i rNam bshad snying po'i rgyan*, Toh. No. 5433, (Kha. 1-346).

(3) *Phar phyin rNam bshad sniyng po rgyan*, Gelugpa Student's Welfare Commitee, Central Institute of Higher Tibetan Studies, Sarnath, 1980.

今回機会を与えられたので、これまでの和訳研究の際に作成した底本の一部を校訂して紹介しておきたい。なお、テキストの校訂に際しては研究補助員の竹橋太氏にご協力いただいた。ここに記して感謝したい。

凡　例

(1)テキストの中の（　）はサルナート本のページ数を、〈　〉は大谷本のページ数を示す。（東北大学所蔵本は今回参照できなかったが、後日加えたいと考えている。）

(2) O は大谷本を、S はサルナート本を示す。また、AAŚV は『小註』を示す。

(3)袋文字は『現観荘厳論』本偈の語を、下線はハリバドラの『小註』の語を示す。また、太字は人名と学派名を、太字の斜体字は典籍名を示す。

註

1　拙論「『現観荘厳論』の注釈文献について」（『真宗総合研究所紀要』No. 2, 1984）参照。

2　本論書に関しては、『現観荘厳論明義釈の注釈、心髄荘厳』和訳(1)（『仏教学セミナー』No. 50, 1989）の注(1)を参照のこと。

3　ただこのためには、rNrG. からチベット的要素を取り除く必要がある。

4　これまでに幾つか拙訳を発表してきた。

『現観荘厳論明義釈の注釈，心髄荘厳』和訳(1)（『仏教学セミナー』No. 50, 1989）

『現観荘厳論明義釈の注釈、心髄荘厳』和訳(2)（『真野龍海博士頌寿記念論文集　般若波羅蜜多思想論集』所収、1992）

『現観荘厳論明義釈の注釈、心髄荘厳』和訳(3)（『仏教学セミナー』No. 56, 1992）

5　サルナート本 pp. 13-14.

རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

༄༅ <1b>, (p.1) རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ།

མཁས་མཆོག་བྱེ་བས་བསྒྲོད་པའི་ལམ། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག །
གང་གི་དྲིན་གྱིས་གསལ་མཛད་པ། །
རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དེ་ལ་འདུད། ༡ །
ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །
ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་མངའ་བརྙེས་ནས། །
འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་འདོམས་མཛད་པ། །
བླ་མའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། ༢ །
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་དོན། །
མ་ལུས་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་གྱུར། །
རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ <2a> འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས། །
བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ༣ །
 སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། །
རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཙམ་[1] སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཡིས། །
ལུགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པར་མ་མཐོང་ནས། །

---

1 S ; སྦྱོར་མཚམས་ , O ; འབྱོར་ཙམ་

གཞུང་འདི་འབྱེད་ལ་ཙུང་ཟད་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། ༤ །
དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དམིགས་བུ་དང་བྲལ་བས། །
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་འདོད་ཀྱང་། །
ལོག་པའི་ལམ་ནས་གྱི་ནར་འཇུག་པར་ཟད། ༥ །
ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ནའང་། །
རང་ཉིད་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །
ལྷ་དང་བླ་མའི་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཟོའི་ཆེད། །
བཤད་པར་བྱ་ཡིས་རྩེ་གཅིག་གུས་པས་ཉོན། ༦ །

དེ་ལ་འདིར་འོ་སྐལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་།　རྙེད་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་ (p.2) དུས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གནས་་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཞི་ལེགས་་པར་མ་ཚུགས་པར་ <2b> ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྦྲུན་པ་འཕྱུར་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། དུད་འགྲོའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱས་་ལ་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི[2] འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པར་་་འགྱུར་བའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚད་མར་གྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་་་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་་་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་་

2 S ; ཀྱིས་

རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ **ཐོགས་མེད་** ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བློ་···གྲོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་ལས་ཁྱད་··ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་པའི་སློན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་དེས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བལྟ་བ་ལ་འགྲོན་པོ[3] ཕྱོགས་ <3a> བསླད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚིག་ཟུ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ (p.3) ན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིས་ཀྱང····གནང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་** ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལྔའོ། །

3 O ; འདྲོན་པ

དེ་ལ་སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། **འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་** དང་། **ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་** ལས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། **དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་** ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ། མདོ་སྡེ་ཕྱི་མས་ནི་ཀུན་བརྟགས་[4] རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ <3b> པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ (p.4) ས་ཚིགས་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །མདོ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོ་ **ཀླུ་སྒྲུབ་** ཀྱིས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་མདོ་གཉིས་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ **ཐོགས་མེད་** ཀྱིས་ནི། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་** གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྡེ་ཕྱི་མའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཙོ་བོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་ **ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་** ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གཞི་

---

[4] S ; བཏགས་

ཆོས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། **དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་** ལས་ནི། གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་[5] བཞག་པར་མཛད་དོ། །**ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་** ལས་ནི། གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་ <4a> པོའི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ།། བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ (p.5) གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ **མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་** དུ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ **ས་སྡེ་ལྔ་** སྡོམ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་ **ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་** གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ ལས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ

---

5 S ; རྣམས་

རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་་བདེན་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་ <4b> བསྡུས་གསུམ་དང་། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་** ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པར་འཆད་ལ། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེའི་འགྲེལ་པར། དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མགོན་པོ་ **ཀླུ་སྒྲུབ་** ལས་ལོགས་སུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ **རྒྱུད་བླ་མ་** རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བར་བཞེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་དེར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་ (p.6) **པའི་རྒྱན་** འདིར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། ངོ་བོ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་སྦས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །

I. དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ། །

A. དང་པོ་ལ། མཚན་སྒྲུར[6] བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །

A-1. དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ལ། ཨ་བྷི་ནས་བྲི་ཏིའི་བར་རོ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལཾ་ཀ་ར་ <5a> ནི་རྒྱན། ན་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ནི་ཤེར་ཕྱིན། ཨུ་པ་དེ་ཤ་ནི་མན་ངག ཤཱསྟྲ་[7] ནི་བསྟན་བཅོས། བྲི་ཏི་ནི་འགྲེལ་པའོ། །

A-2 གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྒྱ་བའི་མདོ་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བསྡུས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མན་ངག་ནི་མདོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་བསྟན་བཅོས། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མངོན་རྟོགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཤར་བ་མཐོང་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དོན་བདུན་ཅུས་བཀྲ་བ། གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྣང་བས་ན། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ (p.7) ཕྱིར་[8] རྒྱན་དང་མིང་དེ་སྐད་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་བའི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པས་འགྲེལ་པའོ། །

---

6 O ; བསྒྱུར་

7 S ; ཤསྟྲ་

8 O ; ཕྱིར།

B. གཉིས་པ་ལ། བམ་པོའི་གྲངས་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ །

B-1. དང་པོ་ནི། བམ་པོ ་ཞེས་པ་གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་མིང་ངོ་། །

B-2. གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོཙྪ་བས་བཀོད་པའོ། །

II. གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉིད་དགོད་[9] པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

A. དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་ <5b> བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་རྩོམ་རིགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁིངས་སྐྱུང་ཞིང་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

A-1. དང་པོ་ནི། གུས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། གཞུང་སློས་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་གསུམ་ཀ་བཟུང་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན་ཡུམ་དེའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དག་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི་འགྲེལ་པ་འདིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར་ཏའོ། །

འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོད་བརྗོད་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་སོགས་བཞི་དོན་གྱིས་བསྟན་པས་འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (p.8) ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྙིང་པོ་བསྡུ་བ་ནི། ཚིགས་བཅད་འདིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ

9 S ; དགོས་

སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་གོ་ <6a> བར་འགྱུར་བས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་···· སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་པའི་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཐོག་མར་བཀོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བར་བར་དུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལོགས་སུ་རྩོམ་པར་འདོད་པར་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

A-2. གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་རིགས་པའོ། །

A-2-1. དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སློབ་དཔོན་སྔ་མས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཟློས་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་མན་ངག་མེད་པས་རྩོམ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མན (p.9) ངག་ཡོད་ཅིང་། ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྲེལ་པས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མུན་ལ།

A-2-1-1. དང་པོ་སློབ་དཔོན་ **ཐོགས་མེད་** ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད། གང་གི་ན་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མདོའི་འོ། །གང་གིས་ན་འཕགས་པ་ **ཐོགས་མེད་** ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་ <6b> སྙེ། ལྷག་པར་ཆགས་པར་མཛད་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཕམ་མགོན་ལ་གསན་ནས་ནིའོ། །

ཐོགས་མེད་ ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཤད་མཛད་རིགས་ཏེ། ཇེ་བཙུན་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ཚིག་དོན་རྫོགས་པར་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་སྨྲ་བས་ནི། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་** ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

A-2-1-2. གཉིས་པ་ **དབྱིག་གཉེན་** གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་བགྲོལ་[10]ལོ། ། གང་ན་སྔར་ལྟར་རོ། །གང་གིས་ན། འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལག་ཏུ་གྱུར་པས་ **དབྱིག་གི་གཉེན་** དེས་སོ། །གང་དུ་ན་ཉི་ཁྲི་གཞུང་འགྲེལ་དུའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །དེས་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞེན་པས་རང་གི་མོས་པ་གཙོར་བྱེད་པས་ཡིན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མར་གནས་པའོ། །

A-2-1-3. གསུམ་པ་ **འཕགས་པ**ས་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །གང་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་ནོ། །འོག་མ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡི། **རྣམ་པར་གྲོལ་བ་** ཞེས་བྱས་སོ། །ཀྱང་ནི་སྔ་མ་གཉིས་སུ་ (p.10) མ་ཟད་པའོ། །གང་དུ་ན་ **ཉི་ཁྲི་** འགྲེལ་པར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྙིང་པོའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མར་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བློས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དབུ་''མའི་ཚུལ་དུའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། **དབྱིག་གཉེན་** དེས་སྙིང་པོའི་དོན་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ <7a> བྱས་པ་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་སོ། །དཔོན་སློབ་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེན་

10 O ; བཀྲོལ་

པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱིའི་ལུས་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

A-2-1-4. བཞི་པ་ **བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ**ས་རྣམ་བཤད་བྱས་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་བྱས་སོ། །གང་གིས་ན་ **རྣམ་གྲོལ་སྡེ་** དད་པའི་ས་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིས་སོ། །དུས་ནི་ **འཕགས་པ**ས་མཛད་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །གང་དུ་ན་ **ཉི་ཁྲི་** རྣམ་འགྲེལ་དུའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་མཐའ་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཚང་བར''' བསྟན་[11] པ་མ་རྙེད་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ **ཉི་ཁྲི་** འབའ་ཞིག་དང་སྦྱར་ནས་བྱས་སོ། །

A-2-2. གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཁས་པ་བཞིས་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་ **དབྱིག་གཉེན་**ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་དགོངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྙེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་མཐའ་དག་འདི་སྙིང་པོའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཚང་བར་སྟོན་ཅིང་དེ་ཉིད་རྒྱན་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྙེད་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །འདིས་ནི་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་རྣམས་དང་ཟློས་[12] པའི་སྐྱོན་སྤངས་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

A-2-3. གསུམ་པ་ནི། ཐོར་བཤད་པའི་མཁས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཟབ་ (p.11) མོའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ <7b> འདི་ཅི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དབང་གིས་རྙེད་པ་ནི་སྐལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་བདག་དང་

---

11 O; སྟོན་

12 O; འཛེས་

མཚུངས་པའི་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་[13] གཟོ་བའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །སློབ་དཔོན་བཞིའི་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པར་མ་རྙེད་ཀྱང་ཆ་ལ་ལ་འགྲེལ་པ་གཞན་ལ་་་བརྟེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་ལས་རྙེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རྙེད་ནས་ནས་་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའིཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་ཤེས་ཤིང་། ཚིག་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསྟན་ཏོ། །རྐང་པ་ཐ་མ་བཞིས་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་མ་ལུས་པ་ཚང་བས་འགྲེལ་པ་རྩོམ་རིགས་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པར་རིགས་ཏེ། དེ་རྩོམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་མ་ལུས་པ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ <8a> ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིད་འཁྲུལ་ནུས་པ་རེ་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་(p.12) བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བྱུང་ན་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་བ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཇོག་མི་ནུས་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

---

13 O ; དྲིན་དུ

A-3. གསུམ་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཐུས་རྙེད་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ **སེང་བཟང་** བདག་གི་ནི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་སོ། ། ཅིའི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་བརྗོད་བྱང་དུ་བྱ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པས་སོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་ནུས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **རྣམ་འགྲེལ་** ལས།

འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །
སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ངག །

ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་དོན་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་····ལེགས་པར་དྲངས་ནས་འགྲེལ་ པ་འདི་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཚིག་སྔ་མ་ནི་ཁོངས་སྐྱུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །

B. གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་དགོད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་བརྗོད་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱི་སྙེ་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ <8b> དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །

B-1. དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

B-1-1. དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པས་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ (p.13) ནང་ནས། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལྷག་ཏུ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། ཞུགས་ཤིག་ཅེས་དངོས་སུ་མ་བསྐུལ་ཡང་དོན་གཉེར་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་དོན་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འཇུག་ན་ཡོན་ཏན་ལྷ་ན་མེད་པ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྲས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་རྒྱུ་ལའོ། །

ཇི་ལྟར་ན། ཉེ་ཞིར་[14] ཁྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐའི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་དང་པོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དགོངས་པའོ། །

ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ན་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ རྟོགས་ཤིང་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་

14 O; བཞིར་

པར་བཟུང་ནས་སོ། །རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པ་ <9a> ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་ན། རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྐྱང་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལོག་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་ལོག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་ (p.14) རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་གཉེར་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་འདིར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཡོད་ན། དེས་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་དྲངས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དད་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའིལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བློ་རྒྱལ་མ་མི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས་ལམ་ལ་''' འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཐའི་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས''' དཀོན་མཆོག་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ལོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོག་ནས་ <9b> ཇི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་སྙམ་པ་ལ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་

དགོས་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཚིག་དོན་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ **ཛེ་རིན་པོ་ཆེ་** ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

B-1-2. གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། (p.15) བརྒལ་ལན་གྱིས་གདན་ལ་དབབ་པའོ། །

B-1-2-1. དང་པོ་ལ། བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བའོ། །

B-1-2-1-1. དང་པོ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་པས་བསྟོད་པའོ། །

B-1-2-1-1-1. དང་པོ་ནི། གཞི[15] ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་ན་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོལ་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟེན་གང་གིས་ན་འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ལམ་གསུམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་གང་སྒྲུབ་ན། འཇིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ <10a> ནས་བསྟོད་པ་ནི།

---

15 O ; ཞི་

གསུང་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན[16] ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ····ཚོགས་པ་འདིའོ། །གང་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་བསྟོད་ཟིན་པས་ཤུགས་དང་། ཐུབ་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

B-1-2-1-1-2. གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་ (p.16) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

B-1-2-1-2. གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་ཏེ་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

B-1-2-2. གཉིས་པ་ལ། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་དང་། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

B-1-2-2-1. དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ ***རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་*** ནས་བཤད་པ་ལྟར། མདོའི་གླེང་གཞིའི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་དང་གླེང་གཞི། སློབ་དཔོན་དང་ **འཕགས་པ་** གཉིས་ཀས་མ་སྦྱར་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གླེང་གཞིའི་བཤད་པ་གཞན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་གཞི[17] ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

16 S ; ནི་

17 O ; ཞི་

ཟེར་བ་ནི། བསྟན་ <10b> བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡུམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ།བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་ན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དོན་མ་་་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་སྲིད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལམ་ལ་འཇུག་་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ **འགྲེལ་ཆེན་** གྱི་ཆོས་སྐུའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ།

> ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ (p.17) བྱེད་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསམ་པ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་་བསམ་པ་སྦྱང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ <11a> སྟེ། བར་བར་དུ་འཆད་ཅིང་རྒྱན་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོགས་སུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

B-1-2-2-2. གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་ཅིང་རང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །

B-1-2-2-3. གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་པ་སྔ་མས་འཕགས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉེར་ཞི་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དང་སྲས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

B-1-2-2-4. བཞི་པ་ནི། གཞི་[18] ཤེས་ཀྱང་འོག་ནས་མདོའི་དྲིས་ལན་གྱི་དོན་བསྡུའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན···ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ (p.18) ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་ནི་ཐབས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་དེ་ལ་མ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ངོས་བཟུང་བཞིན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་དང་མཁྱེན་པ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

B-1-3. གསུམ་པ་ལ། བསྡུས་པའི་དོན་ <11b> དང་། དགོས་པའི་དོན་དང་། རྩོད་པ་ཀྲ་སྤྲང་བ་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

---

18 O ; ཞི་

B-1-3-1. དང་པོ་ནི། ཛ་བའི་ཚིགས་སུ་འཅད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཡུམ་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

B-1-3-2. གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །

B-1-3-2-1. དང་པོ་ལ། དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

B-1-3-2-1-1. དང་པོ་ལ། དབང་རྟུལ་དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དབང་རྣོན་དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །

B-1-3-2-1-1-1. དང་པོ་ནི། ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་ནས་དུས་རེ་ཤིག་རྒྱུན་གྱི་གདུལ་བྱ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་སྐྱེའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ངེས་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མྱུར་དུ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

B-1-3-2-1-1-2. གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་པས་ཀྱེན་བྱས་ནས་ཡུམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ཀྱེན་བྱས་ནས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་''ཤེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་[19] ཀྱི་ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་ (p.19) པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་ཚེ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས་དང་བ་སྐྱེ''བས་སོ། །གོང་དུ་འདི་དང་འདིར་དེ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ལ་ཉི་རིང་གིས་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་བཤད་པ་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་སོ། །

དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལུགས་གསུམ་ <12a>

---

19 AAŚV(Tib) ; add ཅན་

པ་ཅན་ནི་གནོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་དོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་བཞི་བསྙེན་པར་མཛད་པ་ནི་གནོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་པ་20 ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་ནུས་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བའོ། །དབང་རྣོན་དད་པ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དབང་རྣོན་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་དག་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདིར་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་དབང་རྣོན་ལ་དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་པས་རྐྱེན་བྱས་ནས་ དབང་རྣོན་དང་བ་མ་སྐྱེས་པའམ་འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་སྐྱེས་པའམ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་བསྟན་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། གཞུང་འདིའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་སླའོ། །དབང་རྣོན་གྱི་སྐབས་འདིར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན། དང་བ་སྐྱེ་པ་ལས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་21 འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ (p.20) དང་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་ནུས་ཤིང་དམ་བཅའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་22 སྒྲུབ་ནུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

20 AAŚV(Tib) ; རུང་བ་

21 O ; རིམས་ཀྱིས་

22 S ; འབྱུང་བ་

གཞི་ལམ་ <12b> རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མཁྱེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་གསུམ་ཀ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞི་[23] ཤེས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་འཕྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་ནས། གཞི་[24] ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་སྣང་ལ། རང་གི་སྟེང་དུ་འགལ་བའི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཉོན་པ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཚིག་རྐང་སྔ་མས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཐེག་དམན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། འདིར་བཤད་པ་དང་དོན་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས‴ གཞི་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཐན་མཐོང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དག་སྣང་ངོ། །**དགུ་མ་པ་** བཞིད་པའི་གཏན་ཚིགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ (p.21) ཉིད་བཞིད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ངོས་ <13a> བཟུང་བ་དང་། དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

23 O ; ཞི་

24 O ; ཞི་

B-1-3-2-1-1-2-1. དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཆེ་རེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན། སྣང་བ་དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། རེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་སུ་འགྱུར་བས། མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གི་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེ་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་སོགས་སུ་··· འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་སོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2. གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2-1. དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ན། བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་''པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2-2. གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2-2-1. དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དུ་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2-2-1-1. དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རྟགས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ <13b> གྲུབ་ལ། རྩོད་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྦྱིད་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཆ་ཡོད་

མེད་དངོས་ (p.22) འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དེ་བརྗོད་ན་ཆ་བཅས་ཀྱང་ཡིན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་སྣང་ལུགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྡོད་ལུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆ་བཅས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྣང་ལུགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྡོད་ལུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ། རྫུན་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ''' འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆ་ཅན་དེ་དང་། ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས། ཐ་དད་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་དུ་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་ཏུ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་དོ། །ཆ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་ཅན་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་དུ་མར་འཛལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་དུ་མ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པས་ཐལ་བའི་རྟགས་དེ་ཁེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡ་གྱལ་བཀག་ནས་ཚོགས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁེགས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ <14a> ཁེགས་པས་རྟགས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་ངོར་25 ཁེགས་པས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

---

25 O ; རྡང་

B-1-3-2-1-1-2-2-2-1-2. གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་ (p.23) བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབས་པས་[26] འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་དེའི་རྟགས་ནི་ཆ་མེད་ཁེགས་པ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

B-1-3-2-1-1-2-2-2-2. གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་ དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ དགོས་ཀྱང་སྔ་མ་གཉིས་རྟོགས་སླ་བས་ཕྱི་མ་ནི། གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། གཅིག་ དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པ་ནི། གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ <14b> འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་[27] ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །

---

26 O ; ནས་

27 O ; པའི་

B-1-3-2-1-2. གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་དད་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཡུམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་ (p.24) དོན་བསྒྲུབ་པ་སོགས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དང་དེ་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚིག་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུའོ། །

B-1-3-2-1-3. གསུམ་པ་ནི། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པའི་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་གཉེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་[28] པ་ཡིན་ནོ། །

B-1-3-2-2. གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ནི་ཆོས་ <15a> ཅན། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

B-1-3-2-3. གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པ་དེ་མཐའ་དག་ལའམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་མ་བསྟོད་པས་གྲངས་ཉུངས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངམ། གཙོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་པུ་ལ་བསྟོད་པས་ཆོག་གི །གསུམ་ཆར་བསྟོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྨོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་

28 S ; བྱད་

ཕྱི་མ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་སྔ་མ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་ཉིད་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ (p.25) པས། གྲངས་ཉུངས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེ་བཙུན་དོན་བརྒྱད་ཀ་ལ་བསྟོད་བཞིན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ་བསྡུས་པ་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད''' མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀྱང་སྔ་མ་གསུམ་དུ་བརྒྱད་འདུས་པས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟོད་པའི་ཡུལ་དུ་བཞིན'''' <15b> ཅེས་པའོ། །གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྡུས་པ་དང་། སྡུད་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། བསྡུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་སོགས་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་བླང་[29] ན་དོན་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་བླངས་པར་འགྱུར་བས། མཁྱེན་པ་གསུམ་རྫོགས་པ་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་དོན་བརྒྱད་ཀ་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་བསྟོད་བཞིན་ནས། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་མི་བཞིན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ཚིག་གིས་ཟིན་

29 O ; བླངས་

པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བཞེད་པ་དག་དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

(p.26) དོན་བསྡུས་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པའོ། །

B-1-3-2-4. བཞི་པ་ལ། ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །

B-1-3-2-4-1-1. དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ཞེར་ཁྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་དེར་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རང་རྒྱལ་ཚིག་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུན་ནས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ <16a> གཞི་30 ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུན་ནས། བསྟན་ཀྱང་31 ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སློབ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན། གཟུང་རྟོག་སྤངས། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པ་སོགས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཐབས་གང་གིས་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དང་། ཕུང་པོ་དེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་

30 O ; ཞི་

31 O ; ཡང་

འདས་པ་རྣམ་[32] པ་གཉིས་སོ། །འདིར་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཞིམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་(p.27) སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

B-1-3-2-4-1-2. གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་… བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་ བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།

B-1-3-2-4-1-3. གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ནི། བསྐོར་བར་མཛད་གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་སྒོ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྡམས་ <16b> པའི་སྐུ་ཅན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉན་རང་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་… ཚོགས་པ་མངའ་ཞིང་། དེ་དག་བཀས་མངའ་བསྒྱུར་བས་ན་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ལྡན་ན་སྟེ་དེ་ཡིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐོར་བའོ། །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་

---

32 S ; རྣམས་

པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ (p.28) བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོས་བྱ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་སླར་བསྡུས་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་**དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་**ལས་འབྱུང་བ་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་ <17a> པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་ **འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་**ལས་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིར་[33] དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་ཅན་རྩོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།

---

33 O ; ཎ་སེར་

> རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་··· བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་ (p.29) མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ <17b> ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ··· ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ **ཐོགས་མེད་** ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་ཛེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ལྟར་ན། མདོ་སྡེ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འདི་ལྟར་ཕྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་དྲང་བའི་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི།

མདོ་འདིའི་གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས། དྲང་ངེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས།

> ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དོ་34

ཞེས་གསུང་བ་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ དགོངས་གཞིར་ (p.30) བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ <18a> པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ལ། དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབེབས་པ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆེད་ དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ནི་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་དགོངས་པ་ཛོགས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཛིན་ནོ། །

མདོ་ **དགོངས་འགྲེལ་** ལྟ་བུས་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ཡང་། འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲའོ། །

---

34 S ; དེ་

འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གང་ཡིན་ངེས་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་གཞི་ར། མདོ་སྡེ་འདི་ཉིད་དང་། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་** ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོད་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་འཁྲུལ་པའི་བློས་བློམས་ཏེ་བཞག་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་མ་ཉིད་ **ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོས་** བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་ནི། མདོ་དང་ **དགོངས་འགྲེལ་** གྱི་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཡང་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་འདི་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་ <18b> པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་། (p.31) **འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་** ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མས་** ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པས་དེ་དག་གི་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན[35] ། ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ **རྒྱུད་བླ་མའི་** འགྲེལ་པར་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་རང་སྟོང་འབའ་ཞིག་བསྟན་ལ། **སྙིང་པོའི་མདོ་** ལས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་བསྟན་པ་ **རྒྱུད་བླ་མས་** འགྲེལ་པར་འདོད་པ་ཡང་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོསེ་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་སུ་སྣང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་ནི་སྣ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉེ་ཚིག་སློས་པའི་མཚན་གཞིར་ **མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་** རེལ་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེར་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུས། སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་

35 O ; ནོ་

འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་གཞན་རྣམས་འདིའི་མཚན་གཞིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཞུས་པའི་ལན་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་འདི་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ལན་དེའི་དོན་བསྡུས་ན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གོའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་···འཕགས་ཀྱིས་བསྡུས་ནས་ཞུས་པའོ། །

འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོར་བཞག་བྱས་ནས་མདོའི་མཚན་གཞི་གོ་བཟློག་པ་ནི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ <19a> མ་དཔྱད་པ་ཚིག་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་གསལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ **ཐོགས་མེད་** ཀྱིས། **རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་** བཀྲལ་བའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ **སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་** དང་། སློབ་དཔོན་ **ཟླ་བ་གྲགས་པས་** (p.32) སློབ་དཔོན་ **ཀླུ་སྒྲུབ་** ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན། **དགོངས་འགྲེལ་** ཉིད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དྲང་བའི་དོན་དང་། འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བསྟན་པ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྲ་མོ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་བའི་ཚེ། ལྔ་སྡེ་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་ལ། **རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་** དང་། **དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་** ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་ **ལེགས་ལྡན་འབྱེད་** ལ་སོགས་པ་དང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་

བྱས་ཤིང་།　　རྒྱུད་སྨིན་པ་ན་དེ་མ་ཐག་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ཉོས་ཙམ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ནི། ཕྱ་སྐྱེས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སྟོབས་འགྲན་པ་དང་མཚུངས་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ <19b> གཟབ་པར་བྱ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཡང་སྒྱུར་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་སྙིང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་**ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ**འི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི། གཞན་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་བཏགས་པ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་36 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་37 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་ ***དགོངས་*** (p.33) ***འགྲེལ་*** ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས་པས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས་པས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པརམེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དེའི་གཞུང་བཙུགས་པར་བཞེས་དོ། །

འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཀྱང་། ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དཔེར་བླངས་ནས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་''''མཛད་དེ། དང་པོར་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུད་པར་མཛད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་

36 S ; བཏགས་

37 S ; བཏགས་

པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གདམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གདམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གདམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་པའོ། །

འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། གདུལ་ <20a> བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བཀྲི་བར་མཛད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྔར་དང་འདྲ་ལ། དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དོན་ཉམས་ (p.34) སུ་ལེན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་པས་བསྟན་ཏོ། །

རིམ་པ་དང་པོ་བདག་མེད་ནི་རགས་པའི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པས་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའོ། །འོ་ན་དེ་རིམ་པ་གཉིས་པར་སྒོམ་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། **དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་**ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་འདི་ཡང་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ལྟར་ན། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་**

སྙིན་[38] **པོའི་མདོ་** ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པ་འདིའི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་** ཀྱི་སྐབས་དང་པོའི་མཇུག་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་དོན་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་་་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། བསྟན་ <20b> བཅོས་དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆེད་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སོགས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

B-1-3-2-4-2. གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་བཞིན་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

38 O ; སྙིད་

B-2. གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

B-2-1. དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་སྤྱངས་ནས་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ (p.35) པ་དང་། མདོ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤྱངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །

B-2-1-1. དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

B-2-1-1-1. དང་པོ་ནི། ཅི་རྩོད་པའི་དོན་འདི་དག་ཁས་ལེན་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་ཀྱང་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུམ་གྱི་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་ལ་རྩོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། མདོ་ལས། མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཕབ་པས་གཞི་ཁོ་ན་སྟོན་ནམ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པར་མཐོང་ནས་སམ། འོན་ཏེ་མཆོད་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཡིན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཤེས་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཙམ་ཞིག་བྲིས་ཚར་མ་ཐག་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་ <21a> སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་མཐོང་བ་ན། མཆོད་བརྗོད་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས''' རྫོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གདན་ལ་འབེབས་པར་རྟོགས་ཟིན་ནས་ཡང་གང་ཞིག་བརྗོད་''བྱར་བྱེད་རྣམ་པ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ལན་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱེད་དོན་མེད་ལ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་།

མཐའ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། **འགྲེལ་ཆེན་** དང་འགལ་བས། ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བརྒལ་བ་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ (p.36) ན། བདེན་མོད་ཀྱི། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་བཞིན་དུ། གང་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་འདྲི་བ་བྱིས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་ཤུགས་ལ་དམ་འཆའ་བ་ཡང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། དེ་ལྟར་རྒོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་ནས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་མ་རྟོགས་པར་ཡུལ་ཅན་གསུམ་པོ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་དེའི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མར་གཏན་་ལ་དབབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། དོགས་ <21b> པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་མཆོད་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྟོག་ལྡན་གྱི་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས། རྟོག་ལྡན་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བ་བཅད་་་པར་དཀའ་བས། དེས་ན་དོགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ན། མདོ་དང་ཟློས་པས། **མངོན་རྟོགས་རྒྱན་** བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་མཐའ་གཅོད་པ་ལ། ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྔ་ཁོང་ན་གནས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསུ་བའི་དོན་དུ་གསལ་ལ། **འགྲེལ་ཆེན་** དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་བྱུང་ན། འདིར་བརྒལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སུན་

འབྱིན་འདི་དག་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ལྟར། ཡ་གྱལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྟོན་ན་ཉེས་པ་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ (p.37) དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱལ་ལན་འདི་དག་མཆོད་བརྗོད་ལ་འཕྲོས་པ་ལ་བསམས་ནས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རྩོད་ལན་གྱི་དོན་ཚན་དུ་སྦྱད་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་ཅེས་སོགས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རྩོད་ལན་ལ་འཆད་པ་ནི། དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། **མངོན་རྟོགས་རྒྱན་** བརྩམས་པ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །རྩོད་ལན་སྔ་ཕྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ <22a> དོན་ཚན་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་**མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་** རྩོམ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་མཛད་བརྩམས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་ཆླས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་**མངོན་རྟོགས་རྒྱན་** འདི་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་མི་སློས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ

བརྗོད་བྱར་མ་བསྡུས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་ (p.38) འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཕྱོགས་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་དང་བཅས་ནས་སྟོན་ནམ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་པ་དང་ཀློས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་ <22b> བདག་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་པ་[39] མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོག་ལྡན་གཞན་དག་སེམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

B-2-1-1-2. གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལན་དངོས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །

B-2-1-1-2-1. དང་པོ་ནི། ***མངོན་རྟོགས་རྒྱན་*** ཆོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་[40] བརྗོད་བྱར་གདན་ལ་འབེབས་ལ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཁྱེན་གསུམ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གདན་ལ་འབེབས་འདོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་

---

39 AAŚV(Tib) ; དོན་

40 O ; ག་

ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་[41] (p.39) ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ བསྡུས་པས་ནའོ། །

ཁ་ཅིག་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨྲ་བ་ནི། རྗོད་བྱེད་ <23a> སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་བཞག་གོ །གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི། སྐབས་འདིར་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་མཚོན་པར་བྱར་ཡོད་དེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྒོམས་ན། གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། སོ་སོར་ཕྲལ་ན་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས[42] པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འོག་གི་གཞི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཞེས་སོགས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྔོན་གྱི་བོད་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། གསུམ་ཀ[43] བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ན། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ནས་འབྱུང་བ་དེ་མ་རྟོགས་པར། འདིར་དེའི་རྩོད་ལན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། གསུམ་ཀ[44] བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་དུ་ཐལ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ལུས་

41 O ; ཞི་
42 O ; གསུམ་ག་ཅེས་
43 O ; ག་
44 O ; ག་

གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ[45]། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་པོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གདན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཡ་གྱལ་རེ་རེའི་རྩོད་པ་སྤྲང་པ་ཕལ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ཀ་བསྡུས་ན་བསྟན་ (p.40) བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་རྩོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་འགྲེལ་པ་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་པའི་ <23b> ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོད་སྤྲང་འདི་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། **མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་** བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

B-2-1-1-2-2. གཉིས་པ་ལ། ཡུམ་བར་མ་དང་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁ་འཕང་པའོ། །

B-2-1-1-2-2-1. དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱལ་བཤད་དོ། །

B-2-1-1-2-2-1-1. དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འདི་ལྟར་ **རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་** ལས་རབ་འབྱོར། ཞེས་བོས་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་སྦྱོ་མ་དང་འདྲ་བར་མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གཞག་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

45 O ; དང་

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གོ་ན་དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡི་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། **འགྲེལ་ཆེན་** དུ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ **འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་** ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན། གནས་སྐབས་བརྒྱད་ (p.41) ཀྱི་ <24a> དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཆོས་སྐུའི་འགྲེལ་པར་ཡང་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་[46] ཆོས་བཅུ་ལམ་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས། དེའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། **འགྲེལ་ཆུང་** འདིར་ཡང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱར་གསུངས་པས། ཁྱེད་ལྟར་ན། གཞི་[47] ཤེས་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་སྐུའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དང་གི་སྒྲས། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་[48] ཤེས་བསྟན་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྔོན་གྱི་ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ། གཞི་[49] ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་པ་

46 O ; བྱེད་ཀྱི་
47 O ; ཞི་
48 O ; ཞི་
49 O ; ཞི་

མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་། གཞི་[50] ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ལ། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཞི་[51] ཤེས་ཀྱིས་གཞི་ཆུང་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞི་དང་ལམ་ཆུང་པ་ཤེས་པས། མཁྱེན་པ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཞི་མ་རྟོགས་ <24b> ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། གཞི་རྟོགས་ན་གཞི་[52] ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དཀའ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་གང་ཡང་ (p.42) མི་མངའ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་[53] ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་སྣང་བ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཡང་སྣང་དགོས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཡང་མི་གཟིགས་པའི་བློ་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་དེ། འཁྲུལ་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ **སངྒི་བཟང་པོ**ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞག་པར་དཀའོ། །

སྐབས་འདིར་གཞི་[54] ཤེས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པ

50 O ; ཞི་

51 O ; ཞི་

52 O ; ཞི་

53 O ; ཞི་

54 O ; ཞི་

རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་ཞི་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གཞི་[55] ཤེས་ཙམ་གྱིས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་པ་ལ་ལམ་གསུམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བསྐོར་བ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ངེས་པ་དགོས་པས་མཁྱེན་པ་སོ་སོའི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པའོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-1. གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། གཞི་[56] ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་ལ་ཞུ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅིའི་སླད་དུ་ཐམས་ཅད་འཚལ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ <25a> མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་སོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-1-2. གཉིས་པ་ལ་ནི། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་བཉིས་པོ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ''' འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ''དུ་ཤེས'''' པས་གཞི་[57] ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་མེད་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ (p.43) ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདིས་ཉན་རང་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པ་དང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཞན་གཉིས་ལ་གཞི་[58] ཤེས་མེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །

---

55 O ; ཞི་

56 O ; ཞི་

57 O ; ཞི་

58 O ; ཞི་

B-2-1-1-2-2-1-2-2-1. གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅེའི་སྐད་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཚལ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་པའོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2. གཉིས་པ་ལན་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2-1. དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པས་གདམས་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ <25b> པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡང་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་དེ། ལམ་གསུམ་གྱི་སྤངས་[59] རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་ལ་ཐབས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་[60] བྱའམ་ཞེ་ན། ལམ་

59 O ; སྤང་

60 O ; omit. ཀྱང་

གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་ (p.44) དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཞེས་བརྟེན་ནས་གཞུང་མ་དག་པ་ལ་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ། །

དུས་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞི་ན། སྤྲུལ་སྐུའིདབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བདག་སངས་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་བ[61] དེ་སྲིད་དུ་བདག་འཚང་མི་རྒྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཚང་མི་རྒྱ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ <26a> སྐུའི་བཀོད་པ་གྲངས་དེ་སྙེད་དང་། རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་རྣམ་སྨིན་པ་བརྟོལ་པས་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་···· སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ[62] པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །

སྨོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ

---

61 O ; add. མེད་པ་

62 O ; བསྐལ་

རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་འབའ་ཞིག་གོ །ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཞིང་དག་པ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཞིང་ (p.45) གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ནས་འཛོག་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོན་་མེད་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་ལོག་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་གོ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་གི་སྣང་བ་མ་ཤར་ན། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་ <26b> གཟིགས་ཤིང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྔ་མ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བར་པ་ནི། ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐུའི་བཀོད་པ་གྲངས་དེ་སྙེད་དང་། སྐུའི་བཀོད་པ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ནུས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ནུས་པས་དེ་འདྲ་དུས་གཅིག་ཏུ་་་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་[63] བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཉིད་སྨིན་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྨིན་ལམ་ལ་བཀོད་ཟིན་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཚད་ཀྱང་། ཞིང་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཡན་གྱི། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

63 O ; འབྱུང་

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2-2. གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་གསལ་གྱི་ཚུལ་[64] ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2-2-1. དང་པོ་ (p.46) ནི། སྤྱིར་བཏང་[65] དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བརྡ་སྤྲས་ཟིན་འབའ་ཞིག་གི་བརྡ་ཡིན་པས་ཤུགས་བསྟན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་ <27a> སྤྱིར་བཏང་ནས། ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའམ་སྙམ་ན། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། རྟོགས་པའི་གནས་ཚུང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2-2-2. གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ས་དང་པོར་རྫོགས་ལ། སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཤིང་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **འགྲེལ་ཆེན་** དུ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས། དེ་ཡང་ **འགྲེལ་ཆེན་** དུ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་[66] བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས། ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

---

64 O ; བསལ་ omit གྱི་ཚུལ་

65 S ; གདང་

66 O ; བྱེ་

ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་བཀག་ནས། སྤྱངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོར་རྫོགས་ལ། སྤྱངས་པ་རྫོགས་པའི་དོན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་སྤྱངས་ལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤྱངས་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོར་རྫོགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི། སྤྱང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྤྱང་བྱ་སྤྱོང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤྱངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། <27b> རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་(p.47) ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་67 ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤྱངས་པས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་སློབ་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ས་བོན་མཐོང་ལམ་ནས་ཟད་པར་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤྱངས་པ་འགལ་ལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་68 ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མཛད་ཅིང་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤྱངས་བ་རྫོགས་མ་

---

67 O ; བཏགས་

68 O ; པ་དེ་

རྫོགས་དཔྱོད་[69] པའི་སྤྱང་བྱར་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཨ་སྐྱེས་[70] རྒྱལ་པོར་བསྒྲིས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱའོ། །

དེས་ན་ **ཉི་ཁྲི་སྣང་བར** ། གཞན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས'''' གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །འདི་ག་ལས་ཤེས་ <28a> ཤེ་ན། ལམ་གཞན་ཁྱད་པར་མ་ལུས་པ་འདས་[71] པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པའི་ཚོད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་ (p.48) ཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་བཤད་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་[72] པའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་''ནས་ཉན་རང་གི་སྤྱངས་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེར་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་མ་ལུས་པ་མཐོང་ལམ་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཉན་རང་གི་སྤྱངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀའམ། གང་རུང་རེ་རེ་ས་དང་པོར་རྫོགས་པ་དེའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་བྱར་བསྟན་པ་དེ་ཟད་པར་སྤྱོང་འདོད་ན'''

69 O ; གཅོད་

70 O ; སྐྲེས་

71 O ; འདུས་

72 O ; ཞེས་

མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོང་་ནུས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འདུས་པར་བཤད་་དོ། །ནུས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་ལམ་གཞན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྟེང་ <28b> དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་་་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གཀོད་པའོ། །

བླ་མ་ **ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་** ནི། **རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་** རྣམ་73 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ས་བརྒྱད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མན་ཆད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། ། (p.49) ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། །ཤེས་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྤྱངས་རྟོགས་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་པར་བཞེད་དོ། །

ཉི་ཁྲི་སྣང་བའི་ ལུང་འདིའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཆད་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚོད་74 དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས་ཤིང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་ནུས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་

---

73 S ; རྣམས་

74 O ; ཚོང་

ལམ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབད་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ནུས་མཐུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ <29a> ལམ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འབྱུང་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-2-2-2-3. གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་གང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས། དེ་མངོན་དུ་བྱ[75] བའི་དོན་དེ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐར་བྱས་ནས།དེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་འཐད་པར་དཀའོ། །

ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཇོགས་སྨིན[76] སྦྱངས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དྲི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐར་བྱས་ནས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་འཐད་པ་དཀའོ། །ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཇོགས་སྨིན་སྦྱངས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

---

75 O ; བྱས་

76 O ; མིན་

ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། དྲི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྐད་ཅིག་པ་ནི་བཞད་ (p.50) གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཙོ་བོར་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཕལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་མ་རྫོགས་པའི་བར་སྐབས་གང་དུ་ཡང་། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཡང་དག་པའི་ <29b> མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་དེའི་བར་དུ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་ན། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་[77] དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་ཐུགས་ཕྲོགས་ནས་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི། ཐེག་པ་

77 O ; add ཞི་བའི་

དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་སྔར་བཤད་པའི་གདམས་པ་བྱིན་ན་དམན་པའི་རིགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་ (p.51) བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་སྔོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགོག་བདེན་དོན་དམ་ <30a> པའི་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡོ་ནའོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ **ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་** ཡང་བཞེད་དེ། དེ་ཡོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཐད་དུ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སློན་[78] ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཞུང་དྲངས་པ་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། **ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་** ཡང་དག་མཐའ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གསུམ་པོ་མ་རྫོགས་པར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། མངོན་དུ་བྱས་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ནས་ནུས་ན། ས་བརྒྱད་

---

78 O ; སློམ་

པ་བས་ལྷ་ཅི་སློས། འོན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མན་ཅད་དུ་མངོན་[79] དུ་བྱེད་པའི་དོགས་པ་ཆུང་ལ། ས་བརྒྱད་པར་དོགས་པ་ཆེ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་བརྟག་[80] པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ག་ལ་སྲིད། གལ་ཏེ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ (p.52) ཁྱབ་ <30b> པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་ཐུགས་ལེགས་པར་དྲངས་ནས། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཏོ། ། དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་ནས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། ཞི་བ་དེས་ཐུགས་ཕྲོགས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཉན་རང་ཞི་བའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། གོམས་པའི་དབང་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གནས་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་རིགས་པའི་སྐབས་དེར་ཐག་གཅོད་མི་བྱ་བར་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-3-1. གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །

B-2-1-1-2-2-1-2-3-2. གཉིས་པ་ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས། རྣམ་པ་ངོ་བོ་གང་དག་དང་། རྟགས་འབྲས་བུ་གང་དག་དང་། མཚན་མ་རྒྱུ་གང་དག་གིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་སོགས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

79 O ; སྔོན་

80 O, S ; རྟག་

B-2-1-1-2-2-2. གཉིས་པ་ནི། **ཡུམ་བར་མ་** ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མདོར་···· བསྡུས་པ་ **བརྒྱད་སྟོང་པ་** ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་ <31a> བསླབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

B-2-1-1-2-2-3. གསུམ་པ་ནི། **རྒྱས་པ་** ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

B-2-1-1-2-3. གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ (p.53) ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྨོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུས་སེམས་ཅན་མ་བསྡུས་པ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གདུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་[81] མ་འཆད་པ་དང་། རང་དོན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྙར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་

81 O, AAŚV ; མི་

བག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྤྱངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

B-2-1-1-2-4. བཞི་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ **མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་** ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་ <31b> བཞིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་སོ། །

B-2-1-2. གཉིས་པ་མདོ་དང་ཟླས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་པ་བཀོད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

B-2-1-2-1. དང་པོ་ནི། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གདན་ལ་འབེབས་ན། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་ཟླས་པས་ **མངོན་རྟོགས་རྒྱན་** བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་ (p.54) པའི་གཙོ་བོ་སྐྱོང་བ། འདིར་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་ **མངོན་རྟོགས་རྒྱན་** བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་[82] པ་ལ་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་གི་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ **བྱམས་པ་** རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས

82 O ; བསྒྲུབ་

ཡང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། མེད་དོ་སྙམ་དུའོ། །

ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་ <32a> རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ། མཛད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལས་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་སོ། །དོན་གང་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པའོ། །ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་འབྲེལ་[83] ངག་བཀོད་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་ཤས་ཆེར་ཡོད་སྙམ་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས···· འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་སྔ་མ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤས་ཆེར་ཆོག་[84] པ་ཡིན་པས། ཐེ་ཚོམ་བསལ་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །མདོར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་སྙམ་པ་དང་། (p.55) དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སྙམ་པ་དང་། སྤྱིར་སྒྲུབ་[85] ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་མ་འབྲེལ་སྙམ་པའི་དོན་[86] མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་དང་

83 O ; add གྱི་
84 O ; ཕོགས་
85 O ; བསྒྲུབ་
86 O ; add དུ་

འགལ་བ་དགོས་སོགས་བཞི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

B-2-1-2-2 གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས <32b> རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་[87] སོགས་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དོན་བློ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆོས་བཅུ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་སྟོན་པས་ཡུམ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་བྱར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །

---

87 S ; པ་

B-2-1-2-3. གསུམ་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་། (p.56) བརྗོད་བྱའོ། །

B-2-1-2-3-1. དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས···· པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བཅུ་གཞིར་བྱས་ནས་མངོན་ <33a> པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བའོ། །

B-2-1-2-3-2. གཉིས་པ་ནི། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནི་ཉིང་དགོས་སོ། །ཉིང་དགོས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རིམ་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་[88] མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དགོས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་ཕྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་བཞག་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྡུས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱེ་བའོ། །དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས

88 AAŚV ; རིམ་པས་

ཞིགས་པར་བསམས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པའི་·····
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་···
དྲན་པའོ། །གང་གིས་ཐོག་མར་ཐོས་ (p.57) བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་
ནས་མཐར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ <33b> ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་89 པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་ཅིང་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པས་ན་ཅི་ལ་ཡང་མ་
རག་པར་ཆས་ཤིང་བརྩམས་པ་དག་ཁོ་ནས་90 མྱོང་བར་འགྱུར། འདི་དག་
གིས་སྐབས་གསུམ་པའི་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་91
ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཞིགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

B-2-1-2-3-3. གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
ནོ། །གང་གིས་བསྟན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་།
ཐུགས་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བརྗོད་བྱ་གང་ན། བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
ལྡན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཇུག་92 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
སྒྲུབ་པའི་བར་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཆོས་བཅུ་སྟོན་པ་དེས་ལྷུར་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

---

89 O ; བསྒྲུབ་

90 AAŚV ; add ཉམས་སུ་

91 O ; པའི་ཞི་

92 O ; འཇོག་

མདོར་ན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དོ། །བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། **སེ་ཧྲི་** དང་། **འཕྲོག་བྱེད་**དང་། **དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་** ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ <34a> སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་གྱིས་མ་མྱོང་བ་དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་ (p.58) བ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་པོ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དམིགས་པ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་འགྲེལ་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། **འགྲེལ་ཆེན་** དུ།

> དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་93 རྣམ་པ་
> ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་
> རྣམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ94 ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྡུས་དོན་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

93 O ; པ་

94 O ; add ནི་